

Jerusalem Stone

ברית וזהות: הסוד הכפול של מעמד הר סיני

מסע אל עומק פרשת משפטים ושורשי הזהות היהודית

התעלומה: הפסוקים שאינם במקומם

Frank Ruhl Libre

וְאֵל-מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל-ה'...
וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית... וַיִּזְרַק עַל-הָעָם
(שמות כ"ד)

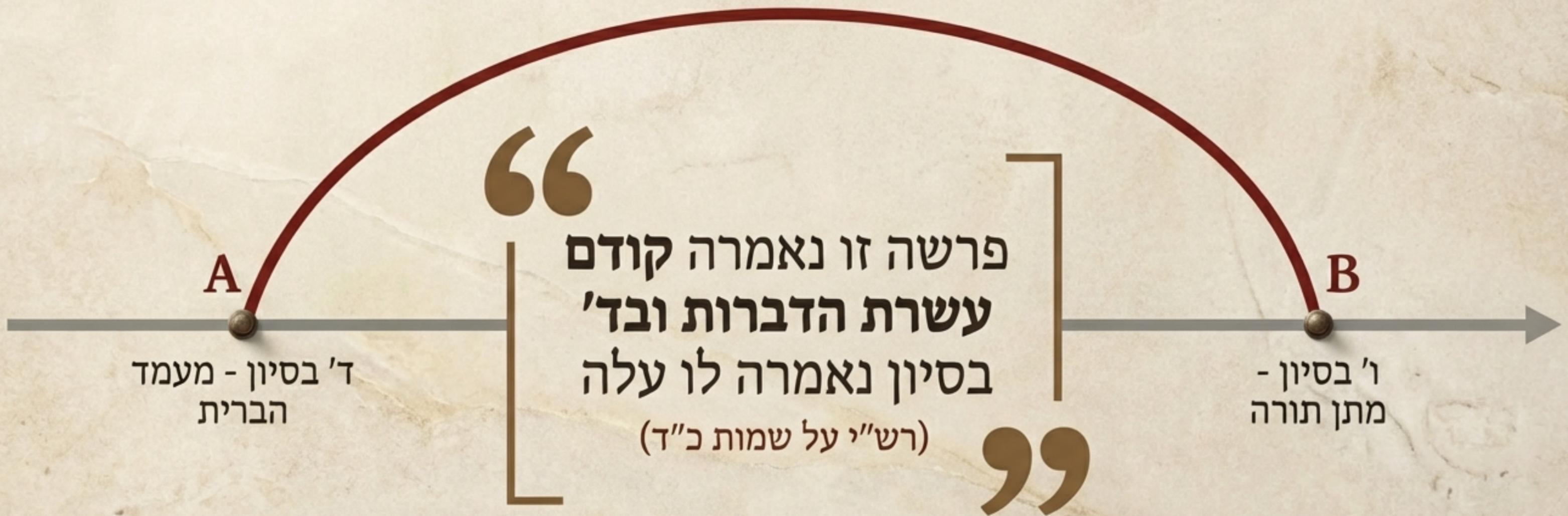
פסוקים אלו מופיעים בסוף
פרשת משפטים, לאחר רשימה
ארוכה של דינים.

הם מתארים אירוע של כריתת
ברית, הקרבת קורבנות ועלייה
להר – אירועים שנראים שייכים
למעמד הר סיני עצמו.

מה טיבו של אירוע זה? מתי הוא התרחש? ומדוע הוא מופיע כאן?

המפתח: אין מוקדם ומאוחר בתורה

Frank Ruhl Libre

רש"י "משבש" את הסדר הליניארי ומגלה לנו: מעמד הברית קדם למתן תורה.

שני מעמדים בסיני

אירוע א'

- ◀ **המעמד:** הכניסה בברית
- ◀ **הזמן:** ד' בסיון (לפני הדיברות)
- ◀ **המהות:** עיצוב הזהות ('להיות יהודי')
- ◀ **הפעולה:** קבלת עול תורה ומצוות

אירוע ב'

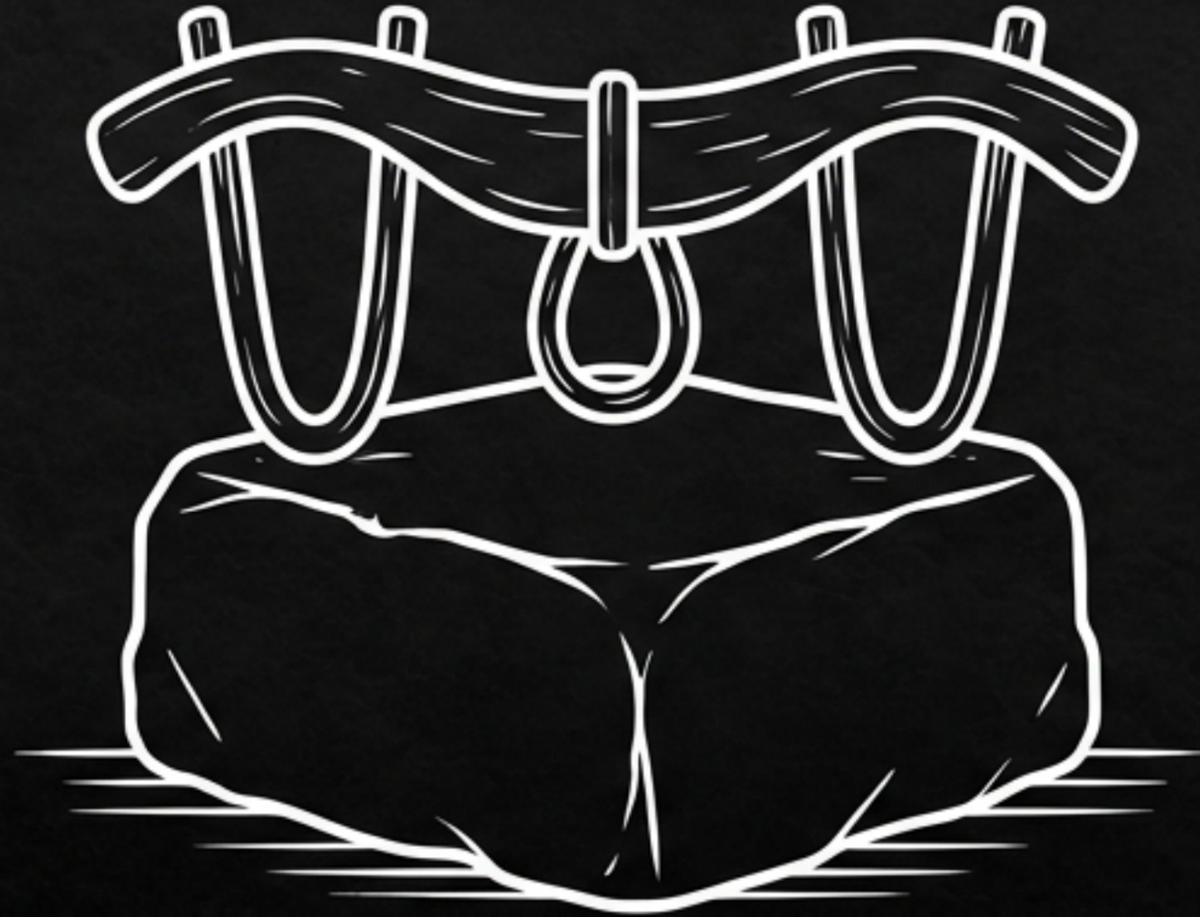
- ◀ **המעמד:** קבלת התורה
- ◀ **הזמן:** ו' בסיון (מתן תורה)
- ◀ **המהות:** תוכן אופרטיבי ('מה עושה יהודי')
- ◀ **הפעולה:** קבלת מצוות פרטניות

כדי לקבל את התורה, העם חייב להגיע
כשהוא כבר חתום בשם 'ישראל'

להיות יהודי משמעו להיות מחויב

ההבדל בין "קבלת מצוות"
ל"קבלת עול מצוות":

1. ****קבלת מצוות:**
הסכמה למערכת חוקים
(שלב סופי).
2. ****קבלת עול:** הכרעה
קיומית וערכית. זוהי
הגדרת ה"אני" החדשה.

”מושג העול
נושא בחובו את
תמצית ערך
האחריות...
להיות יהודי
משמעה להיות
מחויב.”

ההמצאה היהודית: בין דת ללאומיות

אלוהים אינו מסתפק באתניות קלאסית (שפה, תרבות, היסטוריה).

החידוש: הטמעת אלמנט ה"ברית" בתוך הלאומיות.

"הלאומיות היא הערב הגדול לשמירת הברית."

אין ברית בלא כריתה

המילה "ברית" גזורה מהשורש של בריאה והתחלה.

הברית תובעת ויתור על האוטונומיה המוחלטת.
ריחנה מדעות כי האוטונומיה המוחלטת.
היא דורשת "ריאקציה של קנאות".

"האדם לוקח את תמצית קיומו, וכמו עוקדה על מזבח ההתקשרות."

הברית בבשר החי: גבולות המיניות

מדוע ההכנה לסיני כוללת את הציווי "אַל תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה"?

הברית חותכת ברובד הראשוני ביותר של הקיום – המיניות.

- ברית המילה (אצל אברהם)
- איסורי עריות וקדושת המשפחה (בסיני)

הפיכת המיניות מ"טבע" ל"קדושה". המעבר מספונטניות למחויבות.

המהפכה של הרמב"ם: מ"פגישה בשוק" לקידושין

"קודם מתן תורה היה אדם פוגע אשה בשוק... כיון שנתנה תורה נצטוו ישראל: שאם ירצה האיש לישא אשה יקנה אותה תחלה בפני עדים"

Covenant Crimson

(רמב"ם, הלכות אישות א', א')

הרמב"ם פותח את הלכות אישות בהבדל שבין "לפני" ל"אחרי" סיני. מתן תורה לא לא רק נתן חוקים, אלא שינה את הסטטוס המשפטי-קיומי של היחסים הבינאישיים.

דם הברית: כשסובייקט הופך לאובייקט

משה לוקח את הדם: חציו על המזבח, חציו על העם. "הדם הוא הנפש."
זריקת הדם מסמלת שהמיוחייבות צרובה בגוף ממש.

הַנֵּה דַם-הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת ה' עִמָּכֶם

פענוח "נעשה ונשמע"

נעשה

(קבלת ה"עול" - הזהות, הברית, ה"מי אנחנו")

נשמע

(לימוד הפרטים - התורה, ה"מה עושים")

קודם חותמים על החוזה
(השתייכות לאומה), ורק

אחר כך קוראים את

הסעיפים (המצוות).

זו הסיבה שפסוקים אלו

מופיעים **כהקדמה** לכל

התורה כולה.

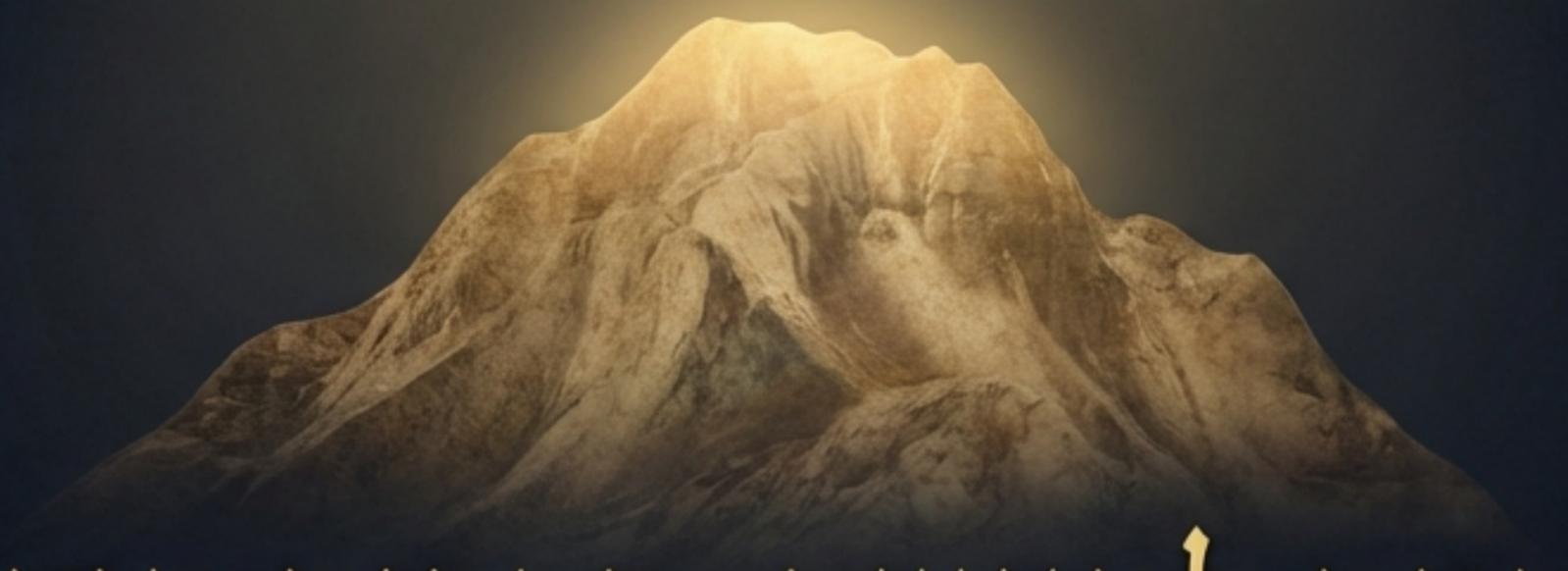
הגיור: שחזור מעמד סיני

אי אפשר לקיים מצוות לפני שמצטרפים לקהילת הברית.

משפטים, ברית ומה שביניהם

הפסוקים בפרשת משפטים אינם "נספח" טכני, אלא
אלא הלב הפועם של המעמד.

הזהות קודמת למעשה. הברית קודמת לחוק.
ה"אנחנו" קודם ל"מה"